

7.ÜNİTE

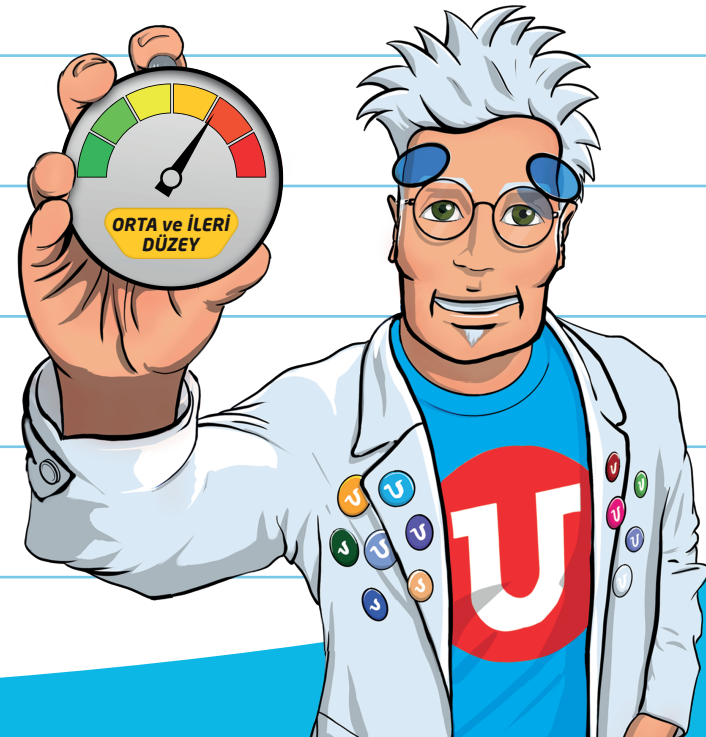
U

TYT Orta ve İleri Düzey Türkçe Soru Bankası

Yapı Bakımından Fiiller

FATMA GÜL ÖRS

YAPI BAKIMINDAN FİİLLER

- Fiilin yapısı sorulduğunda aklımıza gelmesi gereken, o fiilin basit, türemiş veya birleşik olup olmadığıdır.

UZMANLAR
YAYINLARI

Basit Yapılı Fiil:

→ Yapım eki almamış olan fiillerdir.

Örnek:

→ Ocaktaki süt az kalsın taşıyordu.

→ Her akşamüzeri yürümek için dışarı çıkar.

→ Restoranımızı geçen hafta sonu açtık.

Türemiş Yapılı Fiil:

→ Yapım eki almış olan fiillerdir.

Örnek:

→ Misafirler gelene kadar sofrayı hazırladık.

→ Haberi duyunca çok duygulandım.

→ Zanlı en son bu çevrede görülmüş.

→ Arka bahçeye kamelya yaptırdık.

Birleşik Yapılı Fiil:

→ Bu konuya sözcüğün yapısı konusunda değinmiştik. Şimdi birkaç örnekle konu başlıklarımızı tekrar ederek konumuzu hatırlayalım.

Anlamca Kaynaşmış Fiiller :

Örnek:

→ İşlerin bu hâle geleceğini öngöremedik.

→ Bu işe çok kafa yorduk.

Yardımcı Eylemle Kurulmuş Birleşik Fiiller :

→ isim + et- / ol- / eyle- / kıl-

Örnek:

→ Bu soruyla neyi kastettiniz?

→ Gördüğümüz manzara karşısında mest olduk.

→ Sizi çok methettiler.

Örnek:

- Kaç senedir tanıdığımız Cemil Bey adeta sırroldu.
- Sana ne vadettiler?
- Sizi böyle konuşmaktan menederim.
- Bizi bu işi yapmaya mecbur kıldılar.
- Kızımı üniversiteye kaydettirdim.

Kurallı birleşik fiiller :

Yeterlilik fiili

→ Fiil + (-e) bil-

Örnek:

→ Verdiğiniz bu soruları rahatlıkla gözebilirim.

→ Buradaki işlerimi tamamlarsam cuma günü yola çıkabilirim.

Örnek:

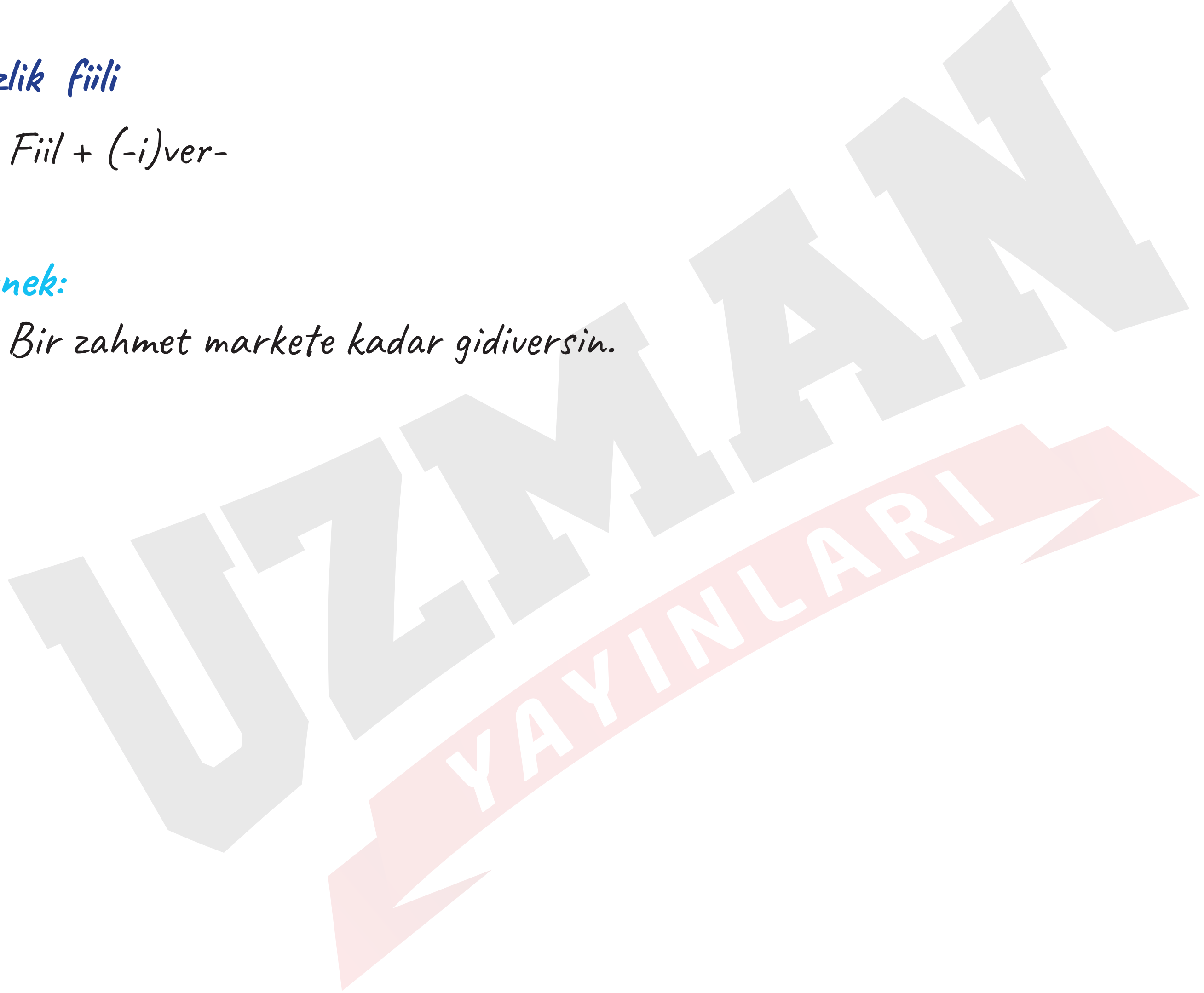
- Nasıl da şiddetli yağmur yağdı, anlatamam.
- Hayatın bize ne sürprizler hazırladığını bilemeyiz.
- Siparişleri gün sonuna kadar yetiştiremeyebilirim.
- Selma'nın düğününe gitmeyebilirim.

Tezlik fiili

→ Fiil + (-i)ver-

Örnek:

→ Bir zahmet markete kadar gidiversin.

Sürerlilik fiili

→ Fiil + (-e/-a) kal- / dur- / gel-

Örnek:

→ İki arkadaşın kavga ettiğini görünce donakaldım.

→ Sen gidedur, biz arkandan geliriz.

→ Olayın aslı böyle olmasa da olay yıllardır böyle anlatılagelmiş.

Yaklaşma fiili

→ Fiil + (-e/-a) yaz-

Örnek:

→ Balık kılçığı boğazıma takılınca öleyazdım.